

44.

FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE
BORŠTNIK THEATRE FESTIVAL
16.–25. OKTOBER / OCTOBER 2009

CITAT

Žabec: "Ženske se ne bi smele ukvarjati z umetnostjo. Požre jih, nimajo podlage. TALE JE BILA PRECEJŠNJA tepka, bila je zmožna izjaviti nevem kaj vse o ljudeh, ki ji niso naredili drugega kot samo dobro. Zakaj bi jaz govoril o mrtvih samo dobro? Licemerstvo ..."

M. Marković

Refleksija

Po kokosu in krizantemi

Uvodna predstava Festivala Borštnikovo srečanje, ki neposredno sledi od pol do ene ure — točen časovni okvir zavis od stanja petkovih prometnih pogojev na relaciji Ljubljana - Maribor — trajajočim uvodnim slovesnostim, ki pritečejo odprtju največjega slovenskega gledališkega festivala, je načeloma širšim množicam prijazna. Ker ji za vrat dihajo z žlikrofi in ananasom obložene mize v zgornji dvorani, je načeloma tudi spodobne, se pravi povprečnemu kostimčku znosne dolžine. Razumljivo: temne obleke, bleščave bluze in umetelno ornamentirane črne najlonke se navsezadnje na prvi večer v gledališki stavbi mudijo v opazno večjem številu kot na sledečih ter bolj karakterističnih Borštnikovih druženjih. Zaželeno sorazmerna predstavi prvega večera je tudi dolžina uvodnih formalnosti. Tradicionalni eksteriorni nagovor mariborskega župana Franca Kanglerja je v Veliki dvorani prevzel predsednik Sveta BS Tone Partljič, besede trojice pa pred rdečo zaveso sklenila slavnostna govornica, ministrica za kulturo Majda Širca. Govorilo se je o preteklosti in stalinah, o sedanjih in prihodnjih lavreatih, o gledaliških tablah postave v avli stavbe, ki ju bo brez dvoma oplemenitilo tudi letos vpisano ime. Govorilo se je o prihajajočih spremembah, o (vsekakor zaželeni) skorajšnji prenovi festivala, o novih močeh, ter tudi - alas, večnem - pomanjkanju sredstev. O nesrečni usodi Slovenskega stalnega gledališča Trst, zaradi katere sta s programskega lista letošnjega Festivala BS izginili dve predstavi, ena od teh iz tekmovalnega programa. Zavesa se je razmaknila, nagubala ter razprla. Zakorakali smo v tekmovalni program. Po lanskem ter predlanskem z muziklom obarvanem začetku je letošnji prvi petek gledališko-glasbeno otvorila Krizantema na klavirju, projekt Janje Majzelj, ki jo na odru spremljajo še štirje glasbeniki. O predstavi se je in bo razpisalo že drugje. Krizanteme na klavirju sredi odra Velike dvorane v mojem vidnem polju žal ni bilo, bila pa je dobra ura pronicljivega, kvalitetno interpretiranega šansona. Janja Majzelj je ob spremljavi mandoline in harmonike ter drugih glasbil z manj privlačnimi nazivi zapela svet, ki lovi ravnotežje na sluzastih osvajačih vršacev družbenih lestvic ter rušenju čudnih hiš, prepojenih z naftalinastimi spomini čudnih ljudi. Skupaj z bleščavimi bluzami in temnimi oblekami sem se nato preselila k žlikrofof. EM

Pokrovitelji

Hvala!

Spoštovani!

Kot župan univerzitetnega, turističnega, športnega in kulturnega mesta sem ponosen, da Maribor gosti 44. Festival Borštnikovo srečanje, ki velja za osrednji slovenski gledališki festival. V času festivala mesto zadira s prav posebnim pridihom, Slovensko narodno gledališče Maribor pa je v teh desetih dneh središče dogajanja v mestu in prizorišče najboljših predstav domačih gledališč v minuli sezoni. Program letošnjega Borštnikovega srečanja je vrhunski in verjamem, da selektorica ni imela lahkega dela, hkrati pa sem vesel, da sta se v tekmovalni del uvrstili dve predstavi matičnega gledališča. Vrhunec oziroma najvišje priznanje festivala pa predstavlja Borštnikov prstan, ki ga prejme igralec, ki je pustil poseben in nepozaben pečat v slovenskem gledališču skozi leta ustvarjanja. Maribor bo s partnerskimi mesti Evropska prestolnica kulture 2012 in bo na evropskem nebu zažarel kot velika kulturna zvezda. Verjamem, da bo Festival Borštnikovo srečanje odigralo pomembno vlogo pri tem projektu in da bomo ustvarili čisto energijo. Taprojektza nas predstavlja tako velik izziv kot tudi priložnost, da Evropi predstavimo ves kulturni potencial in ustvarjalnost, ki ga premoremo. Govorim o pozitivni, predvsem pa čisti energiji, ko bo vsa kulturna Evropa s svojim očesom zazrta prav v naše mesto. Prepričan sem, da nam bo uspelo in da bomo leta 2012 povzročili kulturno eksplozijo, ki mora povzročiti kulturni razcvet vseh generacij v našem mestu.

Franc Kangler
Župan Mestne občine Maribor

CITAT

"Slovensko narodno gledališče Maribor pa je v teh desetih dneh središče dogajanja v mestu in prizorišče najboljših predstav domačih gledališč v minuli sezoni."

Out

Avtorefleksivna uprizoritev

Out je del večletnega gledališkega projekta *Via negativa*, ki se tematsko vpenja v krščanski okvir sedmih smrtnih grehov (aktualni primat je tokrat na napuhu), formalno pa je vezan na performativno prakso, ki izhaja iz redukcije estetizacije gledaliških sredstev na njihovo golo funkcionalnost in vstopa na prizorišče nerazložljivega prepleta realnosti in fikcije, kolikor performer (načeloma) izhaja iz osebnega materiala, ki ga nato kot gradivo izrablja za razvijanje začrtane konceptualne smeri. Uprizoritve tako delujejo po principu fragmentarne dramaturgije, kjer je — poleg načelnega tematskega okvira — šele moment gledalčevega vložka (tako v interakciji kot recepciji) tisti, ki razrahljan kompozit partikularnih inscenacij zveže v kompaktno celoto. Ker ta način uprizarjanja — še bolj kot sicer — poudarja neizogibno vlogo gledalca, gre v primeru *Vie negative* dejansko za uprizoritve z izrazito

avtorefleksivno naravo, kjer se — tipično za produkcijo po performativnem obratu — ponovno preišča oziroma celo pogaja o odnosih med avditorijem in odrom. *Out* tako — kot ena izmed uprizoritev, kjer tovrstna dimenzija doseže vrhunec — pravzaprav poteka kot uprizoritvena avtorefleksija in to z uprizoritvenimi sredstvi. Umetnost je tako našla način, kako se samoreflektirati, ne da bi ji bilo za to potrebno zapustiti medij umetniškega.

Ustvarjalci *Vie negative* se posledično (nikoli pa brez manka humornega pridiha) lotevajo premisleka o sami naravi gledališke uprizoritve oziroma bazičnih zahtev samega medija kot takega, z vsemi konvencijami, ki jih prinaša, ter ga »nadgrajujejo« z razmišljanjem o njihovi kršitvi oziroma razvijanju in premikanju iz zafiksiranosti in ciklično pomnoževanje. *Out* primarno tako preiščuje odnos med publiko in performerjem — ter vmesno polje njunega srečevanja oz.

mesto in način porajanja predstave — kar skozi formo napuha, ki ga kot ključno karakteristiko premešča med vsemi temi tremi ključnimi elementi, ter tako sproža nepredvidljiv tok, ki ga ubira uprizoritev sama.

Via negativa se s tem »sklepnim grehom« pravzaprav vrača na Festival Borštnikovo srečanje, kjer je sodelovala že ob rojstvu svoje izhodiščne točke: jeze (takrat celo v tekmovalnem programu). Naj še za konec omenim, da se je celoten performativni eksperiment, ki se skriva pod tem večpomenskim nadimkom, sicer že zaključil v začetku tega meseca z enotedenskim projektom, imenovanim *Via nova*, kjer so performerji — tokrat tudi z inkorporacijo teoretikov in njihovega diskurzivnega reda v (lastno) uprizoritveno logiko — razvijali oz. razvili svoje fragmente iz posameznih predstav v celovite in samostojne enote. NL

Foto Ivan Vinovrški

90
MARIBOR
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATREFESTIVAL
BORŠTNIKOVO
SREČANJE
BORŠTNIK
THEATRE
FESTIVAL

Kdo je kaj na Festivalu BS

Danilo Rošker, direktor SNG Maribor
Alja Predan, vodja Festivala BS
Vili Ravnjak, umetniški vodja
Drame SNG Maribor
Drago Prosnik, vodja tehnike SNG Maribor

Tone Partljič, predsednik
Sveta Festivala BS
Lidija Koren, izvršna producentka
Festivala BS
Alan Kavčič, odnosi z javnostmi
Ksenija Repina, urednica publikacij
Festivala BS
Darko Standekar, tehnični vodja
Ivan Vinovrški, fotograf Festivala BS
Franci Rajh, arhivar Festivala BS

Selektorica programa 44. Festivala BS
dr. Barbara Orel

Strokovna srečanja
Jernej Novak
Voditelja pogovorov o predstavah
Jaroslav Skrušnjin in Jernej Novak

Strokovna žirija 44. Festivala BS
dr. Blaž Lukan, Mario Brandolin,
Gregor Butala, mag. Mojca Jan Zoran,
dr. Maja Haderlap

Žirija za Borštnikov prstan
Tone Partljič, Rapa Šuklje, Peter Ternovšek

Blagajna SNG Maribor
Odprta od ponedeljka do petka
od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.30,
v soboto od 10.00 do 13.00
in vse dni uro pred predstavo.
Več informacij na www.borstnikovo.si

Bilten — interni informator Festivala BS
Urednica: Ksenija Repina
Pomočnica urednice: Eva Mahkovic
Uredništvo — študentke AGRFT: Urša
Adamič, Tereza Gregorič, Vesna Hauschild,
Nuša Komplet, Tea Kovše, Eva Kraševc,
Nika Leskovšek, Eva Mahkovic,
Kaja Pregrat, Anita Volčanjšek
Oblikovanje: Danijela Grgič
Stavek: Sašo Potočki
Tisk: Dravske tiskarne Maribor
Naklada: 450 izvodov
Maribor, oktober 2009

spremljevalna predstava

Via Negativa in Teatar &TD Zagreb

Koproducent Gledališče Glej Ljubljana
17. oktober 2009, ob 22.00

Tribuna na Velikem odru
Predstava traja 1 uro 30 minut in nima odmora.

Out

Premiera: 10. oktober 2008 Teatar &TD Zagreb

Režiser in avtor koncepta director **Bojan Jablanovec**
Avtorica koncepta in asistentka režije **Katarina Stegnar**
Scena, luč, kostumi **Via Negativa**
Dodatna kostumografija **Oliver Jularič**
Producentka **Špela Trošt**

Nastopajo
Katarina Stegnar
Gregor Zorc
Darko Japelj
Sanela Milošević
Kristian Al Droubi
Petra Zanki
Boris Kadin
Uroš Kaurin
Rok Matek
Nataša Živković

danes

11.00 Strokovni pogovor o uprizoritvi **Krizantema na klavirju**

Mali oder

19.00 Slovensko stalno gledališče Trst v zraku
Solidarno srečanje slovenskih igralcev s kolegi iz Trsta

Stara dvorana

21.00 **Pred vami stojim gola** – kabaretski večer šansonov
KGB

22.00 Spremljevalni program

Out

Režiser Bojan Jablanovec

Via negativa in Teatar &TD Zagreb v koprodukciji z Gledališčem Glej

Tribuna na Velikem odru

jutri

19.00 Tekmovalni program

Milena Marković: **Barčica za punčke**

Režiser Aleksandar Popovski

SNG Drama Ljubljana

19.00 Festival BS druge

Dario Fo: **Osamljena ženska**

Mentorica Aleksandra Blagojevič • Nastopa Zorica Fatur •

Umetniški in tehnični vodja izvedbe Peter Krajnc

KD Pekre

20.00 **Bille Holiday**, pevka bluesa

KGB

21.00 Spremljevalni program

Življenje (v nastajanju)

Avtor koncepta Janez Janša

Maska Ljubljana in koproducenti: Tanz im August Berlin, Stara mestna elektrarna – Elektro

Ljubljana, Tanzquartier Dunaj

Kazinska dvorana

22.00 Dodatni program

Dario Fo: **Osamljena ženska**

Mentorica Aleksandra Blagojevič • Nastopa Zorica Fatur •

Umetniški in tehnični vodja izvedbe Peter Krajnc

Mali oder

spremljevalna predstava

Maska

Koproducenti Tanz im August Berlin, Stara mestna elektrarna – Elektro Ljubljana, Tanzquartier Dunaj

18. oktober 2009, ob 21.00

Kazinska dvorana

Predstava traja 1 uro in nima odmora.

Življenje (v nastajanju)

Premiera: 22. avgusta 2008 na festivalu Tanz im August v Berlinu

Koncept in režija **Janez Janša**
Soustvarjalci **Caroline Decker, Dražen Dragojevič, Teja Reba, Janez Janša**
Izbor glasbe **Dražen Dragojevič**
Fotografije **Marcandrea**
Tehnični vodja predstave **Igor Remeta**
Producentka **Jedrt Jež Furlan**

Foto Marcandrea

Predstava brez igralca

Kaj se zgodi, če igralcev v predstavi ni? Ali pa mogoče vsi gledalci postanejo igralci in tako ni občinstva? V predstavi *Življenje (v nastajanju)* se pravzaprav zgodi oboje. Ob vstopu v prostor postane vsak gledalec hkrati akter in opazovalec. Stopnjo aktivnosti si izbere sam, nasilnega vsiljevanja vlog ni. V prostoru so namreč razstavljene table z opisanimi akcijami, nalogami za gledalce. Vsak si prebere in po želji uprizori prvi poljub, napiše zadnje ljubezensko pismo, protestira, se včlani v politično stranko, izkazuje dolgočasje, se sooča z alkoholom, bolečino, besom, samozadovljevanjem, spremembo imena in videza, občutkom krivde, se spomni na prijatelje, naše drage mrtve, podoživi konflikt hčere in matere, ljubezni, ... Gledalci so torej soočeni s tabuji in prepovedanimi željami, ki pa so v danem trenutku in prostoru dovoljene in celo zaželjene. Aktivnosti, ki so predpisane, so enkrat blizu ekshibicionizmu, drugič voajerizmu.

Meja med odrom in avditorijem je zabrisana, spremeni pa se tudi odnos do časa. V razstavnem prostoru se namreč posamezniki lahko zadržijo poljubno dolgo časa, kar je v performativnem prostoru velika redkost. Če se začnemo dolgočasiti ali pa se nam kam mudi, nam ni potrebno dvigniti cele vrste, pač pa preprosto poiščemo vrata in odidemo. Ta navidezen občutek svobode se razblini, ko nas po petdesetih minutah le pospremijo ven. Anarhija ne more trajati v nedogled.

Bolj kot za anarhijo, gre v tej predstavi za nekakšno demokracijo na odru. Vsak ima možnost svobodne izbire, nekatere od akcij celo precej neposredno namigujejo na politično manipulacijo, na eni od tabel recimo piše, naj se včlanimo v politično stranko. V celotnem dogajanju se skriva močna kritika našega »svobodnega« sistema, saj smo v resnici nenehno opazovani, akcije so točno določene in narekovane, poleg tega pa so med množico obiskovalcev pomešani igralci, ki z izrazitim izvajanjem vseh navodil zapeljujejo ostale gledalce, ki so tako podvrženi manipulaciji. Vzpostavi se majhen kolektiv zaveznikov, ki pa je v resnici lažen, saj je zgrajen v fiktivnem prostoru, kjer se vsi le igrajo in pokroviteljsko nasmihajo drug drugemu. Za ohranitev individualnosti vam torej priporočam: oči na peclje! Ne pustite se zapeljati. **UA**

tekmovalna predstava

Milena Marković Barčica za punčke

Naslov izvirnika *Brod za lutke*

Prva slovenska uprizoritev

Premiera: 24. april 2009 Mala drama, SNG Drama Ljubljana

Tribuna na Velikem odru

Predstava traja 1 uro 45 minut in nima odmora.

GL Barčica za punčke

Igrajo
Mala sestra, Alicia, Sneguljčica, Zlatolaska, Palčica, Princeska, Zenska, čarovnica **Barbara Cerar**
Velika sestra **Iva Babič**
Mama, Mama medvedova **Katja Levstik**
Vseznaček, Zabec **Igor Samobor**
Zaspanček, Janko **Matevž Müller** AGRFT
Godrnjavček, Orlič, Orel **Klemen Slakonja** AGRFT
Medvedek, Metka **Tina Vrbnjak** AGRFT
Oče medved, Lovec **Valter Dragan**

Foto Peter Uhan

Sodobna groteska resničnega življenja

Predstava *Barčica za punčke* režiserja Aleksandra Popovskega je preplet magične pravljичnosti in visoke metaforike z vsakdanjo banalno stvarnostjo. Gostujoči režiser iz Makedonije je v besedilo Milene Marković delno posegel in poudaril ter dodatno osmisлил že samo po sebi globoko izrazno napisano besedilo. Avtorica drame žalostno življenjsko zgodbo umetnice postavi v okvir pravljice, ki pa ni skomercializirana zgodba z izmišljenimi liki in večnim koncem »and they lived happily ever after«, temveč zgodba sestavljena iz delov v zahodni kulturi vsem znanih pravljic. Z njimi se poičrva, jih karikira in iz njih pobere tiste delce, ki ironizirajo položaj, v katerega je vržena protagonistka. Prelivanje komičnih in pravljичnih elementov s kruto realnostjo izgubljene in posledično iščoče-se ženske ter spačenost tipiziranih likov, ki v predstavi marsikdaj izvabi grenek smehljaj, pravljico spremeni v grotesko. Glavno dramsko osebo, žensko, spremljamo od otroštva do smrti – ampak le v določenih in za njo določujočih delih življenja. Kot da bi v vsak prizor priplavala na barčici, na taki barčici, kot jo je njen atí naredil za stare in polomljene igrčke, jih spusti po reki ter rekel, da jih pelje k princu v popravo. A njo ne pripelje v čudežno deželo, kjer jo pokrpajo, temveč v situacije z ljudmi, ki ji kvečjemu prilepijo še dodaten kak madež, utr-gajo kak kos ali jo kar v celoti zlomijo. Tako se že v prvi sliki, kjer je še otrok v trdnem objemu svoje matere, vzpostavi glavno gonilo njene eksistence, vprašanje identitete. Če ni kot druge punčke, kot ji pravi mati, kdo je in kdaj bo čas, da vstopi in zverinjak in osmili svoj obstoj? Zveri kmalu predrejo domače zidove. Kot Alicia doživi prvo travmatično sporno izkušnjo. Odloči se, da ne bo živila dolgočasnega življenja kot njena sestra, ampak bo odšla in počela nekaj kar še ni nihče. Znajde se v drugih življenjskih situacijah: kot Sneguljčica med palčki grobo vstopi v svet spolnosti, kot Zlatolaski se ji izjalovi poskus zakonskega življenja, kot uspešna in materialno preskrbljena umetnica, v vlogi utesnjene princeske – vse do stare in izmučene čarovnice, ki si zaželi, da jo barčica (končno po vseh zmotah) pripelje na pravi breg: »Hočem se znova roditi, ati moj.« **TG**

informator

Aleksandar Popovski

1969. Rojen v Skopju v Makedoniji. Študiral je film in dramo na Univerzi sv. Cyrila in Metoda (St. Kiril and Metodij), kjer je tudi diplomiral. Režijski debut se je zgodil leta 1992 z dramo makedonskega avtorja Deana Dukovskega. Sledile so režije po različnih mednarodnih odrih (Kazališče Gavella, SSG Trst, SNG Drama Ljubljana, Drama SNG Maribor, Nacionalno gledališče Severne Grčije – Solun, poleg tega pa tudi v Srbiji, Avstriji in na Švedskem, Danskem, Veliki Britaniji itd.), posvetil se je tako klasikom kot tudi sodobnim avtorjem (Biljana Srbljanovič, McDonough, Ana Aleksik, Elena Pega, Slavko Grum).

DRAMA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA
1000 Ljubljana, Erjavčeva 1, Slovenija

SNG Drama Ljubljana

Erjavčeva 1, 1000 Ljubljana
T: +386 (0)1 252 14 62, 252 14 92, 425 82 28
F: +386 (0)1 252 38 85 I: www.drama.si

SNG Drama Ljubljana je gledališka hiša z najdaljšo tradicijo, ki se vleče vse od časov Dramatičnega društva iz 1867. leta; ima najštevilnejši stalni igralški ansambel, največji obisk publike, največje število premier na sezono, od tega precej na komornem odru Mala drama. Uprizarjajo vse od slovenske in svetovne dramske klasike do sodobnih gledaliških iskanj. V zadnjem času ima številne in uspešne izmenjave z gledališkimi hišami iz širše regije.

intervju

Biti lastnik besede je nevarna stvar ...

Intervju z Ivano Sajko, avtorico knjige *K norosti (in revoluciji): branje*, ki bo predstavljena v torek, 21. oktobra 2009, ob 17.00 v Literini knjigarni.

Leta 2006 ste dejali, da je “naš svet semiotična prevara in moralni polom.” Tri leta kasneje ... je še huje? So novorojene banalnosti s socialnega vidika izprijene družbe in gospodarske vragolije navdih vašim projektom? Je dandanašnji umetnik cinik?

Umetnost se nikakor ne sme hraniti zgolj s katastrofami, neumnostmi in nesvobodami, obstajajo tudi drugi razlogi za pisanje, potrebno je biti zelo pozoren, prodoren iskalec in opazovalec. Če bi material za umetniško delo črpal samo na podlagi politične diagnostike, bi zapadli pregloboko v ideologijo. Ko rečem, da je umetnost razkrivanje privida, ki strukturira naše realno, ne mislim le na demagoške in medijske privide, pač pa na konvencionalnost teatra samega. Za dekodiranje in prepoznavanje teh elementov pa umetnik nikakor ne bi smel biti cinik, temveč nasprotno – otrok.

Vaše delo je več kot v domovini uprizarjano v tujini. Zakaj, menite, da je temu tako?

Ne morem govoriti o razlogih za nekaj, za kar nimam niti najmanjšega vpliva. No, moja situacija v domovini je daleč od marginalne in osebno me ne frustrira. Glede na popolni repertoarni kaos, pomanjkanje kakršnekoliz vizije v kulturi in sredino, ki je vse prej kot dovolj velika za umetniško afirmacijo, mislim, da je moja uvrščenost, produkcija mojih del, popolnoma realna. Osrečuje me dejstvo, da po mojem mnenju trenutno najzanimivejši hrvaški teater, Zagrebačko kazališče mladih, katerega ravnateljica je Dubravka Vrgoč, popolnoma stoji za mojim ustvarjanjem: postavili so *Trilogijo*, trenutno pa se udeležujem vaj za predstavo ene mojih zadnjih iger, *Rose is a rose is a rose is a rose*, v kateri bom nastopila ob spremljavi štiričlanskega benda.

Ste dramatičarka, dramaturginja, režiserka in nekonvencionalna performerka svojih nekonvencionalnih del. Zakaj ste se odločili za ustvarjanje na vseh področjih gledališča, ki zahtevajo na prvi pogled zelo različne vloge in pristope, kako te vloge kompenzirate in zakaj, menite, so vam potrebne vse te različne izkušnje?

Vse našteto po mojem mnenju spada pod isto izkušnjo. Nikoli nisem imela občutka, da bi bilo pisanje manj izpostavljen proces kot na primer igra. Mislim celo, da so sledi, ki jih pušča dramatik ali pisec, sledi, ki jih pušča tekst in smisel, ki ga tekst razkriva, strahno riskantne in kot take izpostavljene večji stopnji kritike in odgovornosti, saj se v nobenem slučaju ne morejo zmanjšati (le) na interpretacijo. Igralec, sploh v klasičnem gledališču, predstavlja interpretatorja, medij med piscem in publiko. No, beseda ne pripada njemu, pač pa piscu. In biti lastnik besede je nevarna stvar ...Glede na to mi je, kadar napišem tekst in ga pošljem med ljudi, težje soočenje z lastnimi zapisanimi besedami kot soočenje s publiko. Soočenje s publiko je užitek.

Kako kot dramaturginja dojemate dramski tekst, je celota za sebe in sam po sebi ali njegovo poslanstvo zacveti šele s postavitvijo na oder in je na papirju, nikoli uprizorjen, nevreden?

Vsekakor ni nevreden. In vsak uprizorjen tekst tudi ni avtomatično kvaliteten. Drama ima možnost, ima moč, ki pa ni konstantna, ni večna. Obstajajo teksti, ki danes figurirajo kot velik scenski potencial, pa to že jutri mogoče ne bo več tako, kot tudi teksti, katerih dramaturški kodi še čakajo na odkritje.

V slovenskem kulturnem prostoru vsake toliko časa zašepetajo slutnje, da čez nekaj let ne bo več institucionalnih gledališč; kakšna je po vašem prihodnost Talijnega hrama?

Kar se tiče repertoarjev in produkcije bo prihodnost gledališča zasledovala prihodnost ekonomije in okus kulturnega tržišča. Kot vedno doslej. **VH**